

Sygn. akt II Cz 869/13

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny- Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSO Piotr Starosta (spr.)

Sędziowie : SO Bogumił Goraj

: SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela : (...) Funduszu (...) z siedzibą w W.

przeciwko dłużnicze : A. M.

o egzekucję świadczeń pieniężnych

w przedmiocie skargi dłużniczki z dnia 19 lipca 2013 r. na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w W. M. P. z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie Km 82516/12

skutek zażalenia komornika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 04 września 2013 r. sygn. akt XII Co 7252/13

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Cz 869/13

UZASADNIENIE

Dłużniczka wniosła skargę na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym (...)w W. M. P. z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie Km 82516/12 w przedmiocie częściowego ustalenia kosztów postępowania egzekucyjnego, ustalające opłatę stosunkową w wysokości 1.339,95 zł, tj. w wysokości 15% od kwoty 8.933 zł uiszczonej przez dłużniczkę bezpośrednio na rzecz wierzyciela, domagając się ustalenia opłaty w wysokości 5%.

W odpowiedzi na skargę Komornik wniósł o jej oddalenie, podnosząc, iż w niniejszej sprawie postępowanie zostało wszczęte w dniu 3 lipca 2012 r., a w dniu 11 czerwca 2013 r. wierzyciel poinformował Komornika o wpłacie dokonanej na jego rzecz przez dłużniczkę w kwocie 8.933 zł. W ocenie Komornika był to wniosek o zmianę stanu zaległości w sprawie, wierzyciel nie wniósł o umorzenie egzekucji, a jedynie ograniczył dochodzone roszczenie. Dłużniczka dopiero na skutek działań komornika dobrowolnie zaspokoila wierzyciela, co w ocenie Komornika nadaje takiemu świadczeniu

przymiot świadczenia wyegzekwowanego w toku postępowania. Dłużniczka dokonując wpłaty na rzecz wierzyciela próbowała uniknąć opłaty egzekucyjnej w wysokości 15%.

Postanowieniem z dnia 4 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, w sprawie XII Co 7275/13, zmienił przedmiotowe postanowienie w ten sposób, że wysokość opłaty stosunkowej ustalił na kwotę 446,65 zł i zasądził od wierzyciela na rzecz dłużniczki kwotę 100 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego.

W uzasadnieniu wskazał, że nie dopatrywał się w działaniu dłużniczki znamion obejścia prawa. Dłużniczka nie wносиła o obniżenie opłaty stosunkowej, powołując się na przesłanki z art. 49 ust. 7 i 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz., 1376 ze zm., dalej: ustawa), albowiem wniosek taki przysługuje jedynie w przypadku, gdy dłużnik nie kwestionuje prawidłowości naliczenia opłaty stosunkowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a jedynie jej wysokość.

W niniejszej sprawie bezspornym było, że dłużniczka po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji spełniła świadczenie do rąk wierzyciela z pominięciem organu egzekucyjnego. W ocenie Sądu I instancji, nie oznacza to jednak, że świadczenie takie należy traktować jako wyegzekwowane i pobierać od niego opłatę z art. 49 ust. 1 ustawy.

W niniejszej sprawie zastosowanie znajduje natomiast art. 49 ust. 2 ustawy przewidujący pobranie opłaty stosunkowej w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/10 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Na potwierdzenie powyższego Sąd Rejonowy przywołał bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego, stwierdzając jednocześnie, że świadczenie spełnione przez dłużnika poza postępowaniem egzekucyjnym wchodzi w zakres świadczenia pozostałego do wyegzekwowania w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy. Tym samym od świadczenia spełnionego przez dłużniczkę bezpośrednio do rąk wierzyciela winna być pobrana opłata w wysokości 5% świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, zatem w wysokości 446,65 zł, przyjmując za podstawę wyliczenia kwotę 8.933 zł. Nie zmienia tego fakt, iż wierzyciel nie złożył wniosku o umorzenie postępowania w zakresie kwoty 8.933 zł, albowiem jak wynika z akt egzekucyjnych o otrzymaniu powyższej kwoty od dłużniczki poinformował organ egzekucyjny, co w istocie stanowiło ograniczenie dochodzonego roszczenia o powyższą kwotę, czego konsekwencją powinno być umorzenie postępowania egzekucyjnego w tej części.

O kosztach postępowania skargowego Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie złożył Komornik, wnosząc o jego uchylenie i zarzucając mu błędną interpretację art. 825 pkt 1 k.p.c., art. 49 ust. 1 i 2 ustawy.

W uzasadnieniu powtórzył argumenty przytoczone w odpowiedzi na skargę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie nie jest uzasadnione.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i poczynił właściwe rozważania natury prawnej.

Zgodnie z art. 825 pkt 1 k.p.c., organ egzekucyjny umorzy postępowanie w całości lub części na wniosek jeżeli tego zażąda wierzyciel. Przepis ten nakłada na organ egzekucyjny obowiązek umorzenia postępowania w ściśle określonych przypadkach, jednakże działanie organu musi poprzedzić odpowiednie zachowanie wierzyciela, tj. złożenie wniosku wyrażającego tego rodzaju żądanie. Z akt Km 28516/12 wynika, że wierzyciel pismem z dnia 7 czerwca 2013 r. poinformował Komornika o dokonaniu przez dłużniczkę spłaty zadłużenia w wysokości 8.933 zł. Tym samym w dostateczny sposób wyraził brak woli dalszego egzekwowania spłaconej należności. Za taką interpretacją przemawia również fakt, iż konsekwencje wyegzekwowania świadczenia już spełnionego obciążałyby właśnie wierzyciela. Z pewnością zatem pismo wierzyciela nie stanowiło jedynie korekty stanu zadłużenia, na co wskazuje w zażaleniu Komornik. Powyższe pozwala przyjąć, że zarzut naruszenia art. 825 § 1 k.p.c. jest nieuzasadniony.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 49 ust. 1 i 2 ustawy, należy zauważyć, że rzeczywiście w doktrynie oraz orzecnictwie z reguły sądów niższej instancji pojawiają się poglądy, że spełnienie przez dłużnika świadczenia po wszczęciu egzekucji nie ma charakteru dobrowolnego i stanowi o skuteczności przeprowadzonej egzekucji, jednakże poglądy te należy traktować jako wyjątki potwierdzające ogólną regułę, iż w rzeczywistości świadczenia tego rodzaju nie można traktować jako świadczenia wyegzekwowanego. Tytułem przykładu przywołać można stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2009 r. (III CZP 82/09), że z treści art. 49 ust. 1 ustawy wynika jednoznacznie, że określone w nim zasady pobierania opłaty stosunkowej i określenia jej wysokości odnoszą się wyłącznie do świadczenia wyegzekwowanego, tj. świadczenia uzyskanego - według zapatrywania prezentowanego konsekwentnie w orzecnictwie Sądu Najwyższego - w wyniku realnych działań Komornika będących rezultatem efektywnej egzekucji (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 1998 r., III CZP 28/98; z dnia 26 września 2000 r., III CZP 26/00; z dnia 16 grudnia 2005 r., III CZP; z dnia 16 października 2008 r., III CZP 90/08; z dnia 12 lutego 2009 r., III CZP 142/08). Innymi słowy pobieranie opłaty egzekucyjnej na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy wymaga uwzględnienia realnego, a nie czysto formalnie rozumianego nakładu kosztów, czasu i wysiłku ze strony Komornika jako kryterium przyznania mu wynagrodzenia (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2009 r., V CSK 254/08).

Na ścisłe powiązanie opłaty przewidzianej w art. 49 ust. 1 zd. 1 ustawy z efektywnością i skutecznością egzekucji wskazywał również Trybunał Konstytucyjny w wyrokach z dnia 17 maja 2005 r. (P 6/04) i z dnia 8 maja 2006 r. (P 18/05).

Sąd Okręgowy nie kwestionuje, że Komornik podjął w toku postępowania egzekucyjnego szereg czynności zmierzających do zaspokojenia wierzyciela, jednakże za zbyt daleko idące należy uznać twierdzenie, że spłata zadłużenia nastąpiła na skutek działania dłużnika pod przymusem i w obawie przed skierowaniem egzekucji do jego ruchomości. Komornik w żaden sposób tego nie wykazał, zaś z akt Km 82516/12 nie wynika, aby wezwanie do podstawienia ruchomości, jako ostatnia czynność poprzedzająca spłatę, zostało dłużnikowi doręczone przed uregulowaniem należności (brak zwrotnego poświadczenia odbioru).

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy słusznie ustalił opłatę stosunkową w oparciu o art. 49 ust. 2 ustawy, a w konsekwencji Sąd Okręgowy oddalił zażalenie jako niezasadne na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.